

INSCHRIJVEN VAN (TIJDELIJKE) BUITENLANDSE WERKNEMERS IN DE GEMEENTELIJKE BASISADMINISTRATIE: HOE ZIT DAT?

Informatie over de wettelijke regels omtrent en (belastingtechnische) gevolgen van inschrijving van buitenlandse werknemers in de gemeentelijke basisadministratie (GBA)

Wettelijke regels omtrent inschrijving

Op grond van art. 26 en art. 65 van de wet GBA is degene die naar redelijke verwachting gedurende een half jaar ten minste vier maanden van de tijd in Nederland verblijf zal houden, verplicht zich binnen vijf dagen na de aanvang van zijn verblijf in persoon te melden om zich in de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA) in te schrijven. Dit wil niet zeggen dat men zich niet eerder kan inschrijven in het GBA. Als men het voornemen heeft gedurende een halfjaar tenminste tweederde van de tijd in Nederland te verblijven kan men zich vanaf dag één al inschrijven. Als men echter zelf aangeeft dat dit niet het geval is, dan is inschrijving niet mogelijk. Overtreding van de wet GBA kan door middel van het strafrecht worden aangepakt.

Inschrijving in de GBA is een voorwaarde voor bijvoorbeeld inschrijving bij een woningcorporatie, wanneer een arbeidsmigrant in aanmerking wil komen voor een huurwoning.

Voor wat betreft de groep tijdelijke arbeidsmigranten (die korter dan 4 maanden in Nederland verblijven) geldt vooralsnog geen (gemeentelijke) registratieplicht, zoals deze bijvoorbeeld geldt in het Verenigd Koninkrijk en Ierland. Met de komst van de Registratie Niet Ingezetenen (RNI) zal hierin verandering komen. Met de RNI worden een aantal gemeenschappelijke basisgegevens van niet-ingezetenen gestandaardiseerd en eenduidig vastgelegd in één registratie. Een eenduidige informatiebron die straks - net als de GBA - gebruikt wordt door alle daartoe geautoriseerde overheidsorganisaties. Bij de inschrijving in de RNI wordt aan de niet-ingezetene een burgerservicenummer (BSN) toegekend. De RNI vormt straks samen met de GBA de Basisregistratie Personen. De verwachting is dat de RNI in 2011 wordt ingevoerd.

Belastingtechnische gevolgen van inschrijving

Sociale verzekeringen

Ingeschreven arbeidsmigranten die in Nederland in loondienst werken, en daardoor sociaal verzekerd zijn, moeten in elk geval premie voor de volksverzekeringen betalen (de premies voor de werknemersverzekeringen zijn voor werknemers afgeschaft). De volksverzekeringen waarvoor premie wordt betaald, zijn de Algemene Ouderdomswet (AOW), de Algemene nabestaandenwet (Anw) en de Algemene wet bijzondere ziektekosten (AWBZ).

Arbeidsmigranten hebben doordat ze bij de gemeente staan ingeschreven en sociale premies betalen recht op de sociale voorzieningen in Nederland. Ten aanzien van de WW-uitkering geldt dat arbeidsmigranten de mogelijkheid hebben om voor een periode van maximaal 3 maanden de WW-uitkering naar het buitenland mee te nemen (met behulp van het formulier E303).

Inkomstenbelasting

Naast de sociale premies is er de inkomstenbelasting. Wanneer een buitenlandse werknemer in Nederland woont (de zogenaamde "migrerende werknemer"), en dus staat ingeschreven in de GBA, krijgt hij een Burger Service Nummer en is hij hier als binnenlandse belastingplichtige belastbaar voor het gehele inkomen, waar ter wereld dat wordt verkregen. In dit geval moet het zogenoemde wereldinkomen - dus zowel de Nederlandse inkomsten als de buitenlandse inkomsten - worden opgegeven (niet ingeschrevenen kunnen volstaan met een aangifte van alleen het inkomen in Nederland). Er hoeft echter niet over dezelfde inkomsten in beide landen belasting te worden betaald. Hoe dit precies gaat, verschilt per land en per situatie. Om dubbele belasting te voorkomen, heeft Nederland met veel landen diverse belastingverdragen gesloten (waaronder ook met Polen). Op basis van deze belastingverdragen wordt voorkoming van dubbele belasting geclaimd in de belastingaangifte. Indien geen belastingverdrag van toepassing is, zou mogelijk

nog de Nederlandse eenzijdige regeling ter voorkoming van dubbele belasting toepassing kunnen vinden. Een werknemer kan in principe dus niet dubbel belast worden over dezelfde inkomsten.

Belastingaangifte gebeurt (over het jaar van immigratie) op basis van de zogenaamde M-aangifte (de M staat voor migratie). Voor de jaren dat de werknemer 'gewoon' inwoner is van Nederland, wordt gebruik gemaakt van het P-aangiftetiljet. Aangezien de werknemer in Nederland woont, heeft hij in beginsel gewoon recht op alle heffingskortingen en aftrekposten. Aangifte doen kan, evenals het aanvragen van kinderbijslag, zorgtoeslag e.d., via internet met behulp van de DigiD-code.

Naast de hierboven vermelde regels met betrekking tot de inkomstenbelasting, is het met name voor de werkgever van belang dat de werknemer ook wordt gekwalificeerd als 'werknemer in de zin van de wet op de loonbelasting'. Dit betekent dat de werknemer als een 'normale' Nederlandse werknemer in de loonadministratie dient te worden opgenomen. Althans, alle (maandelijkse en jaarlijkse) verplichtingen gelden in principe onverkort voor de buitenlandse werknemer.

Tot slot is een belangrijke consequentie van inschrijving van de arbeidsmigrant in de GBA dat de verplichting tot afdragen van toeristenbelasting vervalt.

Extraterritoriale kosten

Wanneer buitenlandse werknemers tijdelijk in Nederland verblijven, kan de werkgever hen forse onbelaste vergoedingen geven voor de extraterritoriale kosten: de kosten die samenhangen met de tijdelijke verplaatsing van huis en haard van het ene naar het andere land. Denk hierbij aan taalcursussen, reiskosten, kosten voor huisvesting, kosten voor het aanvragen of omzetten van officiële documenten en kosten voor kennismaking met Nederland. Deze onbelaste vergoeding voor extraterritoriale kosten is niet (meer) mogelijk zodra de werknemer immigrereert en zich laat inschrijven in de GBA. Echter, brancheorganisaties ABU, NBBU, en VIA hebben in het kader van horizontaal toezicht afspraken gemaakt met de Belastingdienst over de ET-kosten. Deze afspraken zijn vastgelegd in een regeling en houden in dat in gevallen waarin de buitenlandse werknemer, ondanks inschrijving in de GBA, het middelpunt van zijn persoonlijke levensbelangen (en daarmee zijn fiscale woonplaats) houdt in het land van herkomst, de mogelijkheid voor de werkgever tot het vrij vergoeden van ET-kosten overeind blijft. Hieraan zijn echter wel voorwaarden verbonden en dit zal per individueel geval beoordeeld moeten worden. Het is dan ook raadzaam als werkgever hierover eerst contact op te nemen met de Belastingdienst.

NB. Een vereenvoudigde regeling voor de vergoeding van extraterritoriale kosten is de 30%-regeling, waarbij zonder gebruik te hoeven maken van declaraties 30% van het totale loon in aanmerking kan worden genomen als vergoeding voor extraterritoriale kosten. Deze regeling wordt in deze notitie niet verder uitgewerkt, omdat de groep arbeidsmigranten waar het hier om gaat niet voldoet aan de gestelde voorwaarden (onder andere het bezitten van een specifieke deskundigheid, die niet of schaars op de Nederlandse arbeidsmarkt aanwezig is). Deze regeling vervalt overigens ook wanneer buitenlandse werknemers immigreren.

Overige consequenties

Arbeidsmigranten met een geldig rijbewijs uit de Europese Unie (EU) of de Europese Economische Ruimte (EER) mogen maximaal 10 jaar op dat rijbewijs rijden in Nederland, gerekend vanaf de afgiftedatum van het buitenlandse rijbewijs. Is dat rijbewijs al meer dan 10 jaar geleden afgegeven, dan mag men in Nederland rijden tot 1 jaar na de vestigingsdatum in

Nederland. Daarna is het niet meer geldig en moet het worden omgewisseld voor een Nederlands rijbewijs.

Een eventuele verzekering bij een (goedkope) buitenlandse verzekeraar dient te worden omgezet naar een verzekering bij een Nederlandse verzekeraar.

Met betrekking tot de zorgverzekering verandert het volgende:

- Na inschrijving kunnen arbeidsmigranten hun kinderen in het buitenland tot 18 jaar meeverzekeren op de Nederlandse polis van de zorgverzekering.
- Voor ingeschreven arbeidsmigranten geldt dat zij geen gebruik meer kunnen maken van een ziektekostenverzekering in het buitenland. Voor bijvoorbeeld veel Polen geldt dat zij liever in Polen medisch behandeld willen worden. Dit kan in dat geval alleen nog met toestemming van de Nederlandse zorgverzekeraar. Niet ingeschreven buitenlandse werknemers kunnen gebruik maken van een collectieve verzekering voor arbeidsmigranten in Nederland.